

Høringssvar fra Interkommunalt politisk råd (IPR) for Ringeriksregionen til planprogram for Buskerudplanen, Buskerud fylkeskommune

Ringeriksregionen takker for muligheten til å gi innspill til planprogrammet for Buskerudplanen.

Regionrådene har en sentral rolle i å samle kommunene, mobilisere ressurser lokalt og fremme løsninger som bygger på stedets egenart og behov. Ringeriksregionen ønsker å bidra konstruktivt til utformingen av Buskerudplanen – et styringsverktøy som skal legge retning for regional utvikling i fylket i årene som kommer.

Vi opplever at formål og prosess er godt beskrevet, og ser positivt på en strukturert planprosess med bred involvering. Vi vil samtidig løfte frem innspill som særlig er relevante sett i lys av samarbeidsavtalen for Ringeriksregionen, og som berører de fire satsingsområdene i regionrådet: næringsutvikling, klima og miljø, areal og transport samt by- og tettstedsutvikling.

Næringsutvikling

Buskerudplanen bør være et strategisk verktøy for grønn omstilling og fremtidsrettet verdiskaping. Ringeriksregionen mener at planprogrammet bør styrke følgende punkter:

- **Styrke forpliktende og langsiktige samarbeidsformer** mellom fylkeskommunen, næringslivet, kommunene og academia, slik at ressursene brukes effektivt og synergier realiseres.
- **Videreutvikle og samordne virkemiddelapparatet.** Det bør utredes hvordan ulike støtteordninger og tjenester (Siva, Innovasjon Norge, regionale støtteordninger, veiledningstilbud) treffer næringslivet, og hvordan de kan målrettes bedre. Dette bør være et eget utredningstema i planprosessen.
- **Kompetanse- og innovasjonsøkosystem** Vi etterlyser regional oversikt over møteplasser, næringsklynger og bransjenettverk. Buskerud fylkeskommune må ta en aktiv rolle som koblingsaktør mellom næringsliv, utdanning og offentlig sektor.
- **Motvirke utenforskap som barriere for verdiskaping** Utenforskap svekker tilgang til arbeidskraft. Planprogrammet bør peke på tiltak som:
 - styrker tidlig inkludering og karriereveiledning i skoleløpet
 - utvikler samarbeidsarenaer mellom NAV, skoler og næringsliv
 - støtter inkluderingsarbeid i frivillighet, kultur og idrett
- **Buskerudbarometeret** bør utvikles til et dynamisk, næringsrelevant beslutningsverktøy – i tett dialog med brukerne – og kobles til et foreslått *kompetansebarometer* som viser fremtidige behov i arbeidslivet.

Klima og miljø

Ringeriksregionen har høye ambisjoner innen klima og miljø, og mener at planprogrammet inneholder få verktøy og virkemidler og bør styrkes på følgende områder:

- **Tydeligere forankring i nasjonale klimamål** og statlige planretningslinjer for klima og energi. Planprogrammet bør sette egne mål for utslippskutt og karbonlagring, inkludert tiltak for å bevare karbonrike arealer som myr og skog.
- **Klimatilpasning må gis en mer sentral plass**, også i sammenheng med samfunnssikkerhet og beredskap. Dette innebærer bedre overvannshåndtering, robuste økosystemer og naturbaserte løsninger.

- **Styrket innsats for naturmangfold og vannmiljø**, blant annet gjennom innføring av areal- og naturregnskap, kartlegging av naturverdier og derved overvåke hvordan vi forvalter myr, dyrket og dyrkbar mark, skog, friluftsområder og biologisk mangfold. Ringeriksregionen forutsetter at fylkeskommunen vil være pådriver for å ta i bruk areal- og naturregnskap i forbindelse med Buskerudbarometeret
- **Fylkeskommunen bør gå foran som pådriver**, både gjennom sin egen drift og som samfunnsutvikler – eksempelvis via grønne innkjøp og klimabudsjettering.

Areal og transport

En bærekraftig areal- og transportpolitikk er avgjørende for å nå klimamålene og sikre gode levekår i hele fylket. Vi anbefaler:

- **Bedre koordinering med nye statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet**
Ringeriksregionen etterlyser tilrettelagt og relevant kunnskapsgrunnlag for hvordan kommunene kan følge opp. Et eksempel kan være kartlegging av grå arealer.
- **Utvikling av kollektivtransporten**, også i distriktene, for å sikre likeverdige mobilitetsmuligheter for unge, eldre og personer med nedsatt funksjonsevne. Innenforskap handler om å kunne delta på flere arenaer og må knyttes opp til tilgjengelig kollektivtransport.
- **Styrket satsing på gang- og sykkelveier**, særlig langs fylkesveinettet, for å tilrettelegge for trygg og miljøvennlig ferdsel, og minske personbilbruken.
- **Fokus på knutepunktsutvikling og fortetting** rundt kollektivakser, for å redusere transportbehov og støtte opp under levende lokalsamfunn.
- **Bruk av kunnskapsgrunnlag fra regionene**, som erfaringene fra Ringeriksregionens arealanalyse, i det fylkesovergripende planarbeidet, og vurdere arealbruk i lys av fremtidig matproduksjon og naturkrav. Buskerudplanen bør beskrive produksjonsgrunnlaget for mat og hvordan det skal sikres med dagens klimautfordringer.

By- og tettstedsutvikling

Attraktive, bærekraftige og inkluderende lokalsamfunn er avgjørende for regionenes vekstkraft. Buskerudplanen bør bidra til:

- **Styrking av byer og tettsteder som sentra for bosted, næring og kultur**, med strategisk utvikling rundt kollektivknutepunkt. Jernbanen bør utvikles styrkes som ryggraden i hele kollektivsystemet og på tvers der det ligger skinner i dag.
- **Tiltak for å redusere utenforskap** Livskraftige, trygge lokalsamfunn er nøkkelen til innenforskap, og fylket har et ansvar for å sikre arenaer som bidrar til dette.
- **Bedre sammenheng mellom boligutvikling, tjenester og mobilitet**, slik at tilflyttere og lokalbefolkning opplever tilhørighet og tilgjengelighet.
- **Planlegging for klimaresiliente lokalsamfunn**. Som regional planmyndighet må klimatilpasning bli et tverrgående hensyn i alle satsingsområder og fylkeskommunen bør bli en pådriver for regionale ROS- analyser gjennom veiledning ut til kommunene.

Avslutning

Ringeriksregionen mener at Buskerudplanen kan bli et kraftfullt verktøy for en bærekraftig, verdiskapende og inkluderende utvikling – forutsatt at den bygger på tydelige mål, god forankring og bruk av riktige virkemidler. Vi oppfordrer til videre dialog og samarbeid i den videre prosessen, og ser frem til å bidra i det videre arbeidet.

Ringeriksregionen, 4. juni 2025

Med hilsen

Morten Lafton

Ordfører i Jevnaker

Sunni Grøndahl Aamodt

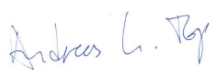
Ordfører i Modum

Syver Leivestad

Ordfører i Hole

Andreas Kagiavas Torp

Ordfører i Krødsherad

Runar Johansen

Ordfører i Ringerike
Leder av regionrådet

Interkommunalt politisk råd for Ringeriksregionen e-post: ringeriksregionen@ringerike.kommune.no